

Domov>Zakonodaja in sodna praksa>Vpliv koronavirusa COVID-19 na področju pravosodja>

Vpliv pandemije COVID-19 na civilne zadeve in zadeve v zvezi z insolventnostjo

Vpliv pandemije COVID-19 na civilne zadeve in zadeve v zvezi z insolventnostjo

Koronavirus je povzročil krizo, ki se ne ustavlja na mejah in ki vpliva na vsa področja našega življenja. Evropsko civilno pravosodje pri tem ni izjema.

Pandemija COVID-19 vpliva na sodstvo, nacionalne organe, delavce v pravni stroki, podjetja in državljane. Namen te strani je ponuditi pregled ustreznih ukrepov, sprejetih v Evropski uniji v odziv na pandemijo COVID-19 na področju civilnega prava, vključno z družinskim in gospodarskim pravom, ter insolventnega prava.

Razmere se hitro spreminjajo, informacije o tej temi pa se še razvijajo, zato se bo ta stran redno posodabljala, da bo odražala nove razmere. Informacije na tej strani zagotavljajo in hranijo nacionalne kontaktne točke Evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah.

Informacije o ukrepih, sprejetih v zvezi z drugimi pravnimi področji, so na voljo na naslednji strani: [Vpliv koronavirusa COVID-19 na področju pravosodja](#).

Svet Evrope je prav tako postavil spletno stran o nacionalnih ukrepih na področju pravosodja v zvezi s pandemijo COVID-19. Na voljo je [tukaj](#).

CIVILNO PRAVO

V nekaterih primerih morajo državljani in podjetja v čezmejni zadevi sprejeti postopkovne ukrepe, vendar jim je to onemogočeno zaradi nujnih ukrepov, ki jih je država članica EU sprejela za omejitev širjenja COVID-19. Rezultat teh ukrepov so lahko: popolna ali delna ukinitvev dela sodišč in organov, katerih storitve bi morda potrebovali državljani in podjetja, začasna nezmožnost pridobitve pravne pomoči, težave pri dostopu do informacij, ki jih običajno zagotovijo pristojni organi, druga praktična vprašanja, na primer zamude pri izvršitvi sodne odločbe v čezmejnem kontekstu ali vročitvi sodnega pisanja, ali začasne prilagoditve v smislu komuniciranja z javnostjo (po elektronski pošti, po telefonu ali po pošti).

Dodatne informacije so na voljo na spletnih straneh ministrstva za pravosodje zadevne države članice.

VPLIV PANDEMIJE COVID-19 NA ROKE

Posebni ukrepi, ki so jih sprejele države članice, ne vplivajo neposredno na roke, določene v zakonodaji EU o civilnih in gospodarskih zadevah.

Večina rokov, ki jih ureja pravo EU, nima neposrednih posledic, če se iztečejo [1], njihovo prenehanje pa v večini primerov nima nikakršnih neposrednih posledic za organe, sodišča in državljane, razen tega, da povzroči morebitne zamude.

Instrumenti EU, ki določajo roke, lahko v številnih drugih primerih tudi določajo izjeme v primeru izjemnih okoliščin [2], ko je delovanje organov ali sodišč resno ovirano ali celo obstane, kar bi lahko zajelo trenutne izredne razmere.

Vendar lahko iztek drugih rokov, ki jih določajo instrumenti EU, državljanom ali sodiščem odvzame možnost, da sprejmejo postopkovne ukrepe, kot so pritožbe zoper odločbo, kar ima nepopravljive posledice v sodnem postopku [3], brez možnosti podaljšanja ali odstopanja, določenega v zadevnem instrumentu EU. V takih primerih ni mogoče že na začetku domnevati, da okoliščine, ki so posledica te krize, upravičujejo odstopanje od veljavnega prava Unije glede rokov. Hkrati je jasno, da je kriza zaradi COVID-19 povzročila izredne razmere, ki prinašajo velike izzive za državljane in organe, in lahko ustvarja razmere, v katerih je spoštovanje obveznosti iz prava Unije začasno nemogoče ali pa je pretirano oteženo.

Zato bi moralo biti ohranjanje učinkovitega dostopa do sodnega varstva pomembno merilo pri ocenjevanju, ali se je rok iztekel in katere postopkovne posledice lahko nastanejo zaradi njegovega izteka.

Splošne omejitve glede družbenega življenja, ki vplivajo na sodišča, pa tudi na poštne storitve, možnost posvetovanja z odvetnikom in pripravo sodnih vlog, bi lahko na primer ogrozile dostop državljanov do sodnega varstva. Zato je lahko, odvisno od posebnih okoliščin, upravičeno, da se pri procesnih rokih ne upošteva čas trajanja sedanje krize. Glede na razmere tu lahko prihaja do razlik: če sodišča redno delujejo v zvezi z nujnimi zadevami na področju družinskega prava, ker gre za prednostno področje, je mogoče vztrajati pri nespremenjenih rokih.

Pri takšni oceni je lahko pomembna izhodiščna točka odločitev države članice o zadržanju rokov v skladu z nacionalno zakonodajo (čeprav to neposredno ne vpliva na roke, določene s pravom EU), da se prouči, ali je učinkovit dostop do sodnega varstva oviran v takšnem obsegu, da bi bilo zadržanje rokov upravičeno tudi za roke, določene s pravom EU.

[1] *Zlasti kar zadeva sodelovanje med organi ali sodišči, na primer roke iz člena 6 Uredbe (ES) št. 1393/2007 za potrditev prejema s strani organa za sprejem ali člena 13(4) Direktive 2003/8/ES o pravni pomoči.*

[2] *Glej člen 11(3) uredbe Bruselj IIa ali člen 18 uredbe o evropskem nalogu za zamrznitev bančnih računov.*

[3] *Glej na primer člen 15(5) uredbe Bruselj IIa, ki določa šesttedenski rok, v katerem lahko drugo sodišče prevzame pristojnost, sicer sodišče, ki je prvo začelo postopek, še naprej izvaja pristojnost; člen 6 uredbe o vročanju pisanj, ki določa enotedenski rok, v katerem lahko prejemnik zavrne vročitev pisanja, in člen 19(2) uredbe o preživninskih obveznostih, ki določa 45-dnevni rok za vložitev zahteve za proučitev odločbe o preživnini itd.*

INSOLVENČNO PRAVO

Pandemija COVID-19 je z zaprtjem obsežnih delov gospodarstva povzročila drastično zmanjšanje denarnih tokov v podjetjih in nevarnost množične insolventnosti. Spodnja tabela vsebuje pregled ukrepov, ki so jih države članice sprejele za obvladovanje teh razmer in za preprečitev insolventnosti sicer preživetja sposobnih podjetij zaradi tega začasnega šoka. Ti ukrepi se lahko nanašajo na: materialno insolventno pravo, vključno z odlogom plačila dajatve (za dolžnike) in možnostjo (za upnike) vložitve predloga za začetek postopka v primeru insolventnosti ali moratorije na izvrševanje terjatev ali prenehanje pogodb, postopkovno insolventno pravo v zvezi s prekinitvijo sodnih postopkov, časovnih obdobij in različnih vrst rokov ter dodatne ukrepe, neposredno ali posredno povezane z insolventnostjo podjetij, vključno s širšimi ukrepi, ki podjetnikom pomagajo pri premagovanju gospodarskih težav zaradi pandemije COVID-19, če so tako navedle države članice.

Za podrobnejše informacije o posamezni državi izberite ustrezno zastavico.

Zadnja posodobitev: 11/05/2022

Stran vzdržuje Evropska komisija. Informacije na teh straneh ne izražajo nujno uradnega stališča Evropske komisije. Komisija ne sprejema nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki, vsebovanimi ali navedenimi v tem dokumentu. Pravila glede avtorskih pravic spletnih strani EU so navedena v pravnem obvestilu.